

12. Rysk fottfolksfan

21

17 mars 1691. Tagen vid Saladen 1703.

H. 251 cm, br. 261 cm. Duk av taft, mittfält svart med ljusblå medaljong, bärd rosa med vita hörnfält, ytterkant brun. Frans av silke i åtta färgnyanser. Fästansordning av rött kläde. Utsmyckning utförd i intarsiateknik med i svart målade bokstäver, markeringar och kontureringar. Glorior och kronor målade i guld och nu svartnat silver. Övre bårdens religiösa motiv är utfört på inre (här utställda) sidan av fanan. Övriga motiv är gjorda på fanans yttre (frånvända) sida och således spegelvänt utställda.

På fanans övre bärd ses korsets tecken markerat av tio stjärnor och omgivet av helgonen Konstantin och Helena. På nedre bården återges en textkartusch, som ger fanans datering och placering till förband.

Fanans av lagerkrans omgivna huvudmotiv är en gul dubbelörn med bröstsköld återgivande tsaren till häst stridande mot draken. Alltsedan 1495, då Ivan III hade återupptagit den gyllene dubbelörnen efter det 33 år tidigare upplösta bysantinska riket, var detta vapnet för tsaren och det ryska riket. De tre kronorna tillfördes vapnet 1625 och omtalas 1667 symbolisera kungarikena Kasan, Astrakan och Sibirien.

I hörnfälten återges vapenbilder för Stor Perm = elefant, Sydrussland = korslagda lansar, Bulgarien = lejon med korsbanér samt Vjatka = pilbåge ur moln.

Utsmyckningens komposition och dess heraldiska och vegetativa motiv vittnar om stark påverkan av västeuropeisk konst. Moskva-streltserna tjänstgjorde sedan 1555 i Kreml som ett slags tsarens livgarde. Under senare delen av 1600-talet nådde de en för rikets styrelse avgörande maktställning. Deras opålitlighet förmådde Peter den store att 1698 genom massavrättningar och deportation upplösa kåren. Stora nordiska krigets manskapsbehov tvingade honom 1702 att av spillrorna återuppsätta fyra regementen från vilka flera av de här utställda streltsertroféerna härrör, jfr nr 10, 11, 13, 14, 18, 20 och 21, varav nr 13 och delvis nr 14 (fyra tjechol) kommer från Obochovs regemente.

Inv. nr: HJ 21: 43.